

4. Імплементційне Рішення Ради (ЄС) 2022/382, що встановлює наявність масового напливу переміщених осіб з України у розумінні статті 5 Директиви 2001/55/ЄС та запроваджує тимчасовий захист. Official web-site. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU22006>

5. Проєкт Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року. Official web-site. URL: <https://www.msp.gov.ua/projects/870/>

6. Службен весник на Република Северна Македонија од 05.08.2024. Одлука за продолжување на привремената заштита во Република Северна Македонија на лица од Украина. №161. 12 с. Official web-site. URL: <https://members.slvesnik.com.mk/NoCert.aspx>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-374-6-80>

НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ТАЄМНИЦІ

Свида Н.О.

магістр права,

м. Ужгород, Україна

ORCID ID: 0009-0006-0921-8577

Піштя В.І.

доктор філософії, викладач кафедри адміністративного,

фінансового та інформаційного права,

Ужгородський національний університет

м. Ужгород, Україна

ORCID ID: 0000-0003-2769-7189

Професія нотаріуса потребує досконалого знання законодавства, чесності, сумлінності, а також необхідності дотримуватись нотаріальної таємниці, про що власне і йдеться в тексті присяги нотаріуса.

У цих тезах ми звернемо увагу на один аспект, який, на нашу думку, має призвести до удосконалення законодавства у контексті збереження нотаріальної таємниці.

Нотаріальна таємниця як один із видів так званих «професійних таємниць» в Україні має першочергове значення, коли йдеться про дотримання конфіденційності інформації, доступ до якої отримує нотаріус під час виконання своїх професійних обов'язків.

У частині 1 статті 8 Закону України «Про нотаріат» нотаріальну таємницю визначено як сукупність відомостей, що отримуються під час вчинення будь-якої нотаріальної дії або під час звернення до нотаріуса з боку заінтересованої особи. Тут же дається доповнення, яке більш конкретизує інформацію, яка підпадає під визначення нотаріальної таємниці: «...в тому числі про особу, її майно, особисті майнові та немайнові права і обов'язки...» [1].

Наведене законодавче визначення поняття нотаріальної таємниці наразі не просто не дає належного правового обґрунтування визначення обсягу та меж тієї інформації, що не має розголошуватися нотаріусом, а, навпаки, потребує наукового дослідження, зважаючи на те, що зазначена інформація може стати предметом судового розгляду і в кожному конкретному випадку потрібно буде визначатися із можливістю або, навпаки, неможливістю нотаріуса свідчити про такі обставини [2].

Частина 2 статті 8 Закону України «Про нотаріат» [1] передбачає, що зберігати нотаріальну таємницю зобов'язані нотаріус (державні нотаріуси та приватні нотаріуси), помічник нотаріуса, а також особи, які визначені статтею 1 згаданого закону. Йдеться про посадових осіб органів місцевого самоврядування, дипломатичні представництва України, консульські установи України, а також (знову відсилає норма!) йдеться про осіб, які можуть посвідчувати заповіти відповідно до статті 40 закону.

Відтак перелік осіб, які зобов'язані зберігати нотаріальну таємницю має доповнитись:

1) головними лікарями, їх заступниками з медичної частини або черговими лікарями лікарень, госпіталів, інших стаціонарних закладів охорони здоров'я, а також начальниками госпіталів, директорами або головними лікарями будинків для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю;

2) капітанами суден;

3) начальниками експедицій;

4) командирами (начальниками) частин, з'єднань, установ або військово-навчальних закладів;

5) начальниками установ виконання покарань;

6) начальниками слідчих ізоляторів.

Що стосується медичних працівників, категорії яких визначені Законом України «Про нотаріат», то тут виникає потреба узгодити положення закону з положеннями Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» [3], з якого виключено такі посади як головний лікар закладу охорони здоров'я та заступник з медичної частини закладу охорони здоров'я.

Натомість розділ «Керівники» містить найменування таких посад як генеральний директор/директор, заступник генерального директора/директора та медичний директор.

Саме тому, для узгодження положень Випуску 78 «Охорона здоров'я» та пункту 1 частини 1 статті 40 Закону України «Про нотаріат» останній, на нашу думку, потрібно викласти у такій редакції:

«1) заповіти осіб, які перебувають на лікуванні у лікарні, госпіталі, іншому стаціонарному закладі охорони здоров'я, а також осіб, які проживають у будинках для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, посвідчені генеральними директорами/директорами, заступниками генерального директора/директора, медичними директорами або черговими лікарями цих лікарень, госпіталів, інших стаціонарних закладів охорони здоров'я, а також начальниками госпіталів, директорами або головними лікарями будинків для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю».

Вважаємо, що дослідження нотаріальної таємниці є безумовно потрібним та має постійно здійснюватися, щоб давати можливість удосконалювати положення чинного законодавства.

Література:

1. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 року № 3425-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12/conv#n817>.

2. Баранкова В. Поняття та межі нотаріальної таємниці. *Юридичний радник*: вебсайт. URL: <http://yurradnik.com.ua/stati/ponyattya-ta-mezhi-notarialnoyi-tayemnitsi/>.

3. Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я», затверджений Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 року № 117. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va117282-02#top>.